

Stanowisko Komisji Bibliotecznej Rady Naukowej IH UW

Komisja Biblioteczna Rady Naukowej Instytutu Historycznego Uniwersytetu Warszawskiego zapoznawszy się z:

- 1) założeniami „Strategii rozwoju systemu biblioteczno-informacyjnego Uniwersytetu Warszawskiego w latach 2017-2021 i 2021-2025”. Założenia generalne. Propozycja do dyskusji”, sformułowanymi przez dyrektora Biblioteki Uniwersyteckiej w Warszawie dr hab. Jolantę Talbierską (z dnia 20 VI 2017 r.);
- 2) „Stanowiskiem bibliotekarzy bibliotek wydziałowych i innych jednostek organizacyjnych UW w sprawie propozycji reorganizacji Systemu Biblioteczno-Informacyjnego UW (SBI UW) zawartej w piśmie dr hab. Jolanty Talbierskiej – dyrektora BUW z dnia 20 VI 2017 r.” (skierowanym do JM. Prof. UW dr. hab. Marcina Pałysa (z dnia 5 X 2017 r.);
- 3) „Stanowiskiem Rady Naukowej Instytutu Historii Prawa Wydziału Prawa i Administracji UW” (z dnia 23 X 2017)

oświadcza, co następuje:

- 1) Założenia zawarte w „Strategii” ww. w pkt 1, dotyczące reorganizacji księgozbiorów wydziałowych, instytutowych i zakładowych oraz trybu zarządzania nimi, w tym zmiany charakteru zbiorów, ich lokalizacji, trybu udostępniania oraz uzupełniania zakupami w istocie dotyczą bezpośrednio realizacji głównych celów Uniwersytetu, którymi są – prowadzenie badań naukowych i dydaktyki akademickiej. Za skorelowaną realizację obydwu tych celów odpowiadają bezpośrednio pracownicy naukowo-dydaktyczni, a naturalne zaplecze i podstawę tej realizacji stanowią wspomniane księgozbiory wydziałowe, instytutowe i zakładowe. Dlatego też planowanie i wprowadzanie jakichkolwiek zmian w systemie funkcjonowania księgozbiorów podstawowych jednostek naukowo-dydaktycznych nie może odbywać się bez szczegółowych konsultacji z całym środowiskiem pracowników naukowych. Tymczasem, mimo stwierdzenia w nagłówku dokumentu przygotowanego przez dyr. Talbierską, że stanowi on „propozycję do dyskusji”, żadne konsultacje z pracownikami naukowymi UW nie zostały dotychczas przeprowadzone (o czym świadczy również stanowisko bibliotekarzy wydziałowych i innych jednostek UW, powołane wyżej w pkt 2).
- 2) W związku z obowiązkiem realizacji ww. celów badawczo-dydaktycznych uniwersytetu o realnej wartości i użyteczności księgozbiorów wydziałowych, instytutowych i zakładowych decyduje nie tylko ich zasobność, stale powiększana zakupami, ale w równej mierze ich dziedzinowa i okołodziedzinowa integralność oraz stała i bezpośrednia dostępność w realnym miejscu wykonywania prac badawczych i realizowania zadań dydaktycznych. Nie bez znaczenia pozostaje fakt, że biblioteki wydziałowe, instytutowe i zakładowe formowane były przez pokolenia pracowników naukowych i bibliotekarzy jako dziedzinowe, specjalistyczne księgozbiory konsultacyjne, czego najlepszym przykładem jest

Biblioteka IH UW jako zresztą największy samodzielny zbiór piśmiennictwa historycznego w Polsce).

- 3) Założenia „Strategii” (poza tak jednoznacznie oczywistymi jak ujednoczenie systemu informacji o zasobach) budzą zasadnicze obawy, w związku z tymi projektami, które zdają się zmierzać do dezintegracji uformowanych i funkcjonujących w ww. sposób księgozbiorów specjalistyczno-konsultacyjnych, oderwania ich od macierzystych placówek, a w konsekwencji do utrudniania i paraliżowania, a nie wspomagania badań i dydaktyki jako celów statutowych. W części V, pkt 2 „Strategii”, w omówieniu efektów planowanych centralistycznych reform czytamy, że „BUW [...] jako biblioteka kampusowa przyjmuje dla poszczególnych nauk humanistycznych i społecznych bieżące zasoby naukowe (książki, czasopisma)”. Sformułowanie to można rozumieć jako zamiar pozbawienia istniejących bibliotek wydziałowych, instytutowych i zakładowych zasobów najnowszej literatury naukowej, w tym literatury obcej, kupowanej stosownie do aktualnych potrzeb badawczych i dydaktycznych z funduszy badań statutowych oraz funduszy grantowych poszczególnych zespołów badawczych. Warto zauważyć, że w ten sposób zbiory BUW zostałyby istotnie uzupełnione o niewystarczająco w niej reprezentowaną, jak wskazują na to raporty, (niekupowaną bowiem systematycznie) literaturę zagraniczną. W 2014 r. BUW pozyskała zaledwie 3613 książek zagranicznych (w większości z darów i wymiany międzybibliotecznej), a biblioteki wydziałowe 10145. W r. 2013 r. BUW – 3407, a biblioteki wydziałowe – 27926. Jak słusznie stwierdziły autorki raportu za którym cytujemy te dane „Można [...] zaryzykować tezę, że na UW kontakt z zagranicznym naukowym słowem drukowanym odbywa się przez biblioteki wydziałowe. Na zakupy zagraniczne BUW jest w stanie wyasygnować rocznie zaledwie 200 tys. złotych”¹.
- 4) Jak podniesiono wyżej, założenia „Strategii rozwoju Systemu Bibliotecno-Informacyjnego Uniwersytetu Warszawskiego w latach 2017-2021 i 2021-2025” w zbyt znacznym stopniu dotyczą zasadniczych celów istnienia Uniwersytetu, czyli prowadzenia badań i dydaktyki, by samo planowanie jakichkolwiek zmian w dotychczasowym funkcjonowaniu tzw. Systemu Bibliotecno-Informacyjnego UW miało odbywać się z pominięciem pracowników naukowo-dydaktycznych, bezpośrednio odpowiedzialnych za obydwie ww. procesy.

W związku z powyższym Komisja Biblioteczna Rady Naukowej IH UW proponuje podjęcie przez Radę Naukową IH UW odpowiedniej uchwały, a w szczególności wnioskuje o:

---

¹ Aneta Pieniądz przy współpracy Małgorzaty Tryuk, *Informacja o stanie zabezpieczenia bibliotecznego zaplecza dydaktycznego dla kierunków humanistycznych UW* (Cytowane dane na podstawie rocznych sprawozdań BUW za rok 2013 i 2014).

- a) Podjęcie przez RN IH UW na posiedzeniu 15 listopada br. uchwały o poparciu dla cytowanych wyżej stanowisk bibliotekarzy bibliotek wydziałowych i Rady Naukowej Instytutu Historii Prawa.
- b) Skierowanie do pani dziekan Wydziału Historycznego prof. Małgorzaty Karpińskiej wniosku o umieszczenie w programie posiedzenia Rady Wydziału Historycznego 29 XI br. punktu: „Ocena projektu Dyrekcji BUW pt. *Strategia rozwoju systemu bibliotecznego UW*” z odwołaniem do pisma JM Prorektora prof. Macieja Duszczyka zachęcającego do dyskusji na ten temat, zamieszczonego w materiałach załączanych do programu RN WH.
- c) Zwrócenie się do pani Dziekan Wydziału Historycznego prof. Małgorzaty Karpińskiej o podniesienie kwestii poruszonych w niniejszej uchwale na obradach Senatu UW.
- d) Stosownie do pisma JM prorektora UW ds. naukowych prof. Macieja Duszczyka, zwrócenie się do JM Rektora UW prof. Marcin Pałysa o spowodowanie przeprowadzania szczegółowych konsultacji na etapie planowania i ewentualnego wdrażania reorganizacji bibliotek wydziałowych z możliwie szeroką reprezentacją pracowników naukowo-dydaktycznych wszystkich większych i mniejszych jednostek UW posiadających księgozbiory, które miałyby takiej reorganizacji podlegać.
- e) Jednocześnie wnioskowanie, by JM Rektor UW prof. Marcin Pałys udzielił gwarancji, że projekt BUW nie zostanie wdrożony przed uwzględnieniem innych projektów i osiągnięciem kompromisu przez wszystkie zainteresowane grupy zawodowe i środowiska, zgodnie z sugestią ww. pisma JM prorektora UW ds. naukowych prof. Macieja Duszczyka.